

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **G. A. I.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Lupínkovou, advokátkou se sídlem Mladá Boleslav, Táborská 966/5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2015, č. j. OAM-33/LE-BE03-BE03-PS-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2015, č. j. 44 A 25/2015 - 15

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Dagmar Lupínkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6.800 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2015, č. j. OAM-33/LE-BE03-BE03-PS-2015. Krajský soud v Praze ze správního spisu zjistil následující:

Dne 12. 2. 2015 byl stěžovatel kontrolován hlídkou cizinecké policie na Staroměstském náměstí v Praze 1, před kterou se dal na útěk. Poté, co byl dostižen, předložil ke kontrole povolení k pobytu Itálie, které vykazovalo známky padělání. Z tohoto důvodu byl zajištěn. Na OPKPE Praha mu byly sejmuty kontrolní otisky, shoda nenalezena. Dále bylo zjištěno, že stěžovatel neprochází lustracemi v evidencích Policie ČR a Ministerstva vnitra. Do České republiky přicestoval letecky v létě roku 2014 na základě padělaného povolení k pobytu Itálie,

pobýval zde bez platného povolení k pobytu, nevlastnil cestovní doklad, pracoval bez povolení, nebyl zdravotně pojištěn, neodváděl daně.

Na základě uvedených skutečností bylo se stěžovatelem dne 13. 2. 2015 zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1 a podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Téhož dne byl stěžovatel rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, č. j. KRPA-57988-14/ČJ-2015-000022, zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Doba trvání zajištění byla stanovena na 90 dnů.

V rámci řízení ve věci správního vyhoštění stěžovatel dne 13. 2. 2013 uvedl, že se jmenuje G. A. I., narodil se dne X. Z Nigérie cestoval do Libye, poté do Itálie, kde mu byl odebrán jeho cestovní doklad. Následně utekl do Francie, kde získal v roce 2014 padělané povolení k pobytu Itálie od občana Senegalu. V České republice bydlí v pokoji v domě na P. 9, není tam hlášen, protože nemá žádné povolení k pobytu. Uvědomuje si, že na území České republiky pobývá neoprávněně. O přiznání mezinárodní ochrany v žádném členském státě EU zatím nežádal. Ohledně rodinných poměrů sdělil, že sestra žije v Nigérii, rodiče již zemřeli, v České republice nemá žádné příbuzné, pouze přítelkyni, s níž vede intimní život, nikoli společnou domácnost, neví, kde bydlí. Jako překážku návratu do země původu uvedl, že tam je každý den zabit křesťan, jímž je i on sám.

Dne 19. 2. 2015 stěžovatel učinil prohlášení o mezinárodní ochraně, dne 23. 2. 2015 s ním bylo zahájeno řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Dne 24. 2. 2015 vydal žalovaný rozhodnutí, kterým stěžovateli podle § 46a odst. 1 písm. a), b) a c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), uložil povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem - Jezové, až do vycestování, nejdéle však do 23. 6. 2015. Žalovaný totiž dospěl na základě informací Policie ČR k závěru, že by stěžovatel mohl svým chováním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky. Stěžovatel pobýval na území České republiky až do svého zadržení bez platného cestovního dokladu a povolení k pobytu, pro zdejší pobyt si obstaral padělaný italský doklad, pokusil se utéct před policejní hlídkou, není nikde hlášen k pobytu, odmítl uvést adresu svého pobytu či bydliště osoby, u které je ubytován, nemá pracovní povolení. Lze tak důvodně předpokládat, že by po propuštění ze ZZC nerespektoval právní řád České republiky ani pokyny jednotlivých policejních či správních orgánů. Aktuální žádost o udělení mezinárodní ochrany je podle žalovaného účelově podaná, neboť stěžovatel ji podal až poté, co byl zadržen při nelegálním pobytu na území České republiky, během cesty přes Itálii a Francii se na žádné státní orgány neobrátil.

Ve své žalobě stěžovatel namítl, že nebyl naplněn důvod pro uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců stanovený v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, důvody aplikace § 46a odst. 1 písm. a) ani písm. b) zákona nezpochybnil. Krajský soud se tak zabýval pouze otázkou, zda stěžovatel představoval nebezpečí pro veřejný pořádek. Ztotožnil se přitom se závěrem žalovaného o tom, že podmínky pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu byly splněny. Z obsahu správního spisu plyne (a stěžovatel to ani nezpochybnuje), že na území České republiky pobýval na základě padělaného povolení a tedy neoprávněně, proto utíkal před policejní hlídkou, nebyl ochoten uvést žádné konkrétní informace ohledně místa svého pobytu, do české společnosti není nikterak integrován (na území České republiky nežije žádný jeho rodinný příslušník, vztah s českou občankou nepředstavuje fungující rodinný život – přítelkyně stěžovatele pouze příležitostně navštěvuje). Bylo zahájeno řízení o jeho správním vyhoštění, rovněž byly zahájeny úkony pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 348 odst. 1 trestního zákona. Krajský soud v Praze proto žalobu zamítl jako

nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Krajského soudu v Praze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítl, že se krajský soud nezabýval politickou situací v zemi jeho původu a možností ohrožení jeho svobody v případě návratu do Nigérie. Poukázal na to, že Nigérie je zemí s probíhající občanskou válkou a nefungujícím systémem státní správy, kde zejména islamistické skupiny Boko Haram způsobují každodenní bezprostřední ohrožení života tamního nemuslimského obyvatelstva, mezi které on sám patří. Dále namítl, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany neměl k dispozici tlumočníka, ačkoliv o něj správní orgán požádal. Je přesvědčen, že jeho jednání na území České republiky nepředstavuje hrozbu pro zdejší veřejný pořádek. Nezneužíval systém státní sociální podpory, prostředky pro obživu si obstarával prací a měl a má zájem zde vytvořit společnou domácnost s občankou České republiky. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný setrval na svém názoru, že chování stěžovatele vyvolává pochybnosti o jeho ochotě dodržovat po případném propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců povinnosti stanovené právním řádem České republiky. K námitce stěžovatele, že správní rozhodnutí nevzalo v úvahu ozbrojený konflikt v Nigérii, sděluje, že posuzování otázky politické situace v zemi původu je předmětem řízení o žádosti o mezinárodní ochraně. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Praze z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud posuzoval klíčovou právní otázku, zda byl skutečně naplněn důvod podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu pro uložení povinnosti stěžovateli setrvat v zařízení pro zajištění cizinců do vycestování. Co se týče výkladu tohoto ustanovení, tedy toho, jaké konkrétní jednání zakládá důvodnou domněnku, že by žadatel o udělení mezinárodní ochrany mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, upozorňuje Nejvyšší správní soud na to, že zatímco v případě správního vyhoštění vyhodnocují správní orgány konkrétní činy cizince z toho hlediska, zda k vážnému narušení veřejného pořádku již došlo, v případě ukládání povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění činí na základě jeho dosavadního chování úvahu, zda narušení veřejného pořádku z jeho strany reálně hrozí. Takováto úvaha samozřejmě nesmí být svévolná a musí vyplývat přímo z chování dotyčné osoby, na rozdíl od správního vyhoštění však pro závěr správního orgánu není nutné, aby cizinec již čin nebo činy, jež by mohly být hodnoceny jako narušení veřejného pořádku, spáchal. Stačí, že takovouto hrozbu lze z jeho dosavadního chování důvodně presumovat.

Nejvyšší správní soud dále připomíná, že podle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb., změna zákona o pobytu cizinců na území ČR, je účelem ustanovení § 46a zákona o azylu zabránit zneužívání žádostí o udělení mezinárodní ochrany k nelegální migraci přes území České republiky či jiným nelegálním aktivitám. V důvodové zprávě se rovněž poukazuje na to, že žadatelé mnohdy ničí svoje doklady, aby nebylo možno určit jejich totožnost. Po provedení úkonů podle § 46 odst. 1 zákona o azylu v příjímacím středisku a přesunu žadatelů do pobytového střediska nebo do soukromí nelze pak tyto žadatele nalézt a zdárně pokračovat v řízení směřujícím k vydání meritorního rozhodnutí. V důsledku toho se zcela vymyká kontrole (ověření) plnění zákonné povinnosti neúspěšného žadatele o mezinárodní ochranu, tj. po pravomocném ukončení řízení z území České republiky vycestovat.

Na základě uvedeného pak Nejvyšší správní soud posuzoval, zda obстоjí závěr žalovaného, že bylo nutné vést řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení osobní svobody stěžovatele. Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za to, že žalovaný pečlivě vyhodnotil dosavadní chování stěžovatele po dobu jeho pobytu na území České republiky. Žalovaný vzal v úvahu, že zde stěžovatel pobýval bez jakéhokoliv právního titulu, tedy neoprávněně, obstaral si padělaný italský doklad, pokusil se utéct před policejní hlídkou, s orgány policie řádně nespolupracoval, neboť odmítl sdělit přesnou adresu svého pobytu, pracoval bez povolení. V případě stěžovatele se tedy jednalo o soustavné chování svědčící dostatečně o jeho zcela negativním přístupu k základním povinnostem stanoveným zákony. Na základě uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za odůvodněný závěr krajského soudu i žalovaného, že z chování stěžovatele lze dovodit jeho neochotu dlouhodobě respektovat základní pravidla vyjádřená v zákonech České republiky, a že skutečně existuje důvodná obava, že dojde v budoucnu k narušení veřejného pořádku. Dle názoru Nejvyššího správního soudu splňovalo přijaté opatření kritéria přiměřenosti.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že posouzení politické situace v Nigérii není předmětem řízení o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, ale předmětem řízení o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel může skutečnosti týkající se aktuálního stavu v zemi původu uplatnit i jako důvody znemožňující vycestování v rámci řízení o jeho správním vyhoštění.

Námítka stěžovatele, že mu v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebyl včas ustanoven tlumočník, není pro posouzení zákonnosti rozhodnutí o uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců relevantní. Tato námitka je rovněž nepřipustná v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť důvody kasační stížnosti nelze rozšiřovat nad rámec žalobních bodů, lze je oprít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 2 Azs 134/2005, publ. pod č. 685/2005 Sb. NSS).

Na základě uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 6.200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 6.800 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu